

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 12.12.2002 na základě žádosti Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky ze dne 9.12.2002 č.j. 105-48108/02 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst. 1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 odst.1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory, která bude poskytnuta v rámci tématického programu výzkumu a vývoje „Moderní společnost a její proměny“, ve formě přímého poskytnutí finančních prostředků

s e z a s t a v u j e

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 12.12.2002 návrh na zahájení správního řízení formou žádosti o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory dle ustanovení § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve věci poskytnutí veřejné podpory v rámci tématického programu výzkumu a vývoje „Moderní společnost a její proměny“, kterou podalo Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (dále též „MPSV“).

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování žádosti vycházel Úřad z následujících podkladů:

- formuláře žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona , část 1
- dopisu MPSV (č.j. 105/50232/02 ze dne 2.1.2003, jímž se doplňují údaje k žádosti o povolení výjimky podle § 6 odst. 1 zákona
- návrhu Národního programu výzkumu
- návrhu Struktury a systému řízení národního programu orientovaného výzkumu a vývoje

- zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje a dle nařízení vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji.

II. Údaje získané z žádosti o povolení výjimky

Část první

1. poskytovatelem veřejné podpory je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
2. orgánem odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
3. kontaktní osobou je Ing. Josef Průša
4. názvem programu podpory je: Národní program výzkumu – Moderní společnost a její proměny
5. právním základem je zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje
6. jedná se o nový program podpory výzkumu a vývoje
7. jedná se o horizontální program podpory výzkumu a vývoje v oblasti práce a sociálních věcí
8. míra podpory je dána zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje a nařízením vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji
9. kritéria jsou stanovena pouze právním řádem pro oblast poskytování veřejné podpory výzkumu a vývoji
10. veřejná podpora bude poskytnuta formu přímého poskytnutí finančních prostředků, dotace, přiznané v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb., nařízením vlády č. 461/2002 a tímto rozhodnutím
11. kombinovaná podpora není v rámci programu poskytována
12. program podpory bude poskytován po dobu 6 let (2004 – 2009). Předpokládá se řešení 3 – 4 letých programů. Počítá se s průběžným pokračováním programu i po roce 2008.
13. náklady spojené s poskytnutím podpory se předpokládají ve výši (údaje jsou uvedeny v mil. Kč):

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Celkem
Výdaje z veřejných prostředků na uskutečňování programu v mil. Kč	50	52	54	56	58	60	330

- Rozpočet pro financování programu podpory bude přijímán každoročně
14. přibližný počet příjemců podpory je za dobu trvání programu 10 – 50

III. Druh a forma veřejné podpory

Na základě programu podpory je, v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje a nařízením vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji, poskytována veřejná podpora formou přímého poskytnutí finančních prostředků, dotace.

IV. *Charakteristika Programu podpory*

Tématický program **Moderní společnost a její proměny (TP5)**, se dělí na dva dílčí programy:

a) dílčí program **Výkonově orientovaná, bezpečná, evropsky integrovaná společnost (TP5 – DP1)**

Obsahem tohoto programu je zkoumat českou společnost z hlediska jejích mezinárodních vazeb, zejména ekonomických, politických a právních aspektů vstupu do EU a z hlediska efektů jejího členství v EU. Ve středu pozornosti budou také procesy globalizace z aspektu vnitřní a vnější bezpečnosti českého státu, jakož i institucionální reforma českého právního systému.

Cíly programu jsou především výzkum následků a účinků mezinárodních vazeb (integrace ČR do evropských a globálních struktur) na konkurenceschopnost, trh práce a životní podmínky obyvatel ČR. Dále je to analýza české ekonomiky v kontextu jejích institucionálního rámce a v prostředí globalizující se ekonomiky a jejích důsledků na chování společnosti, výzkum zprostředkování zájmů mezi jedincem (společností) a státem, výzkum otázek spojených s reformou českého právního řádu v souvislosti se vstupem ČR do EU a výzkum kultivace českého právního vědomí.

V rámci tohoto programu by měly být řešeny následující témata:

- ekonomická výkonnost a tržní vztahy – sociální, politické a ekologické souvislosti,
- formování a stabilizace politico-právního institucionálního rámce,
- mezinárodní integrace a globalizace,
- společenské, ekonomické a bezpečnostní aspekty práce, zdraví a nemoci,
- ekonomické a sociální souvislosti udržitelného rozvoje.

b) dílčí program **Sociální soudržnost, sociální diferenciaci a národní identita (TP6-DP2)**

Pro existenci a fungování moderní společnosti je nezbytná jistá úroveň sociální, kulturní a regionální soudržnosti. Tato soudržnost, která je dána mezigeneračními vztahy, vztahy mezi náboženskými, etnickými a národnostními skupinami, vztahy mezi pohlavími, mezi sociálně ekonomickými třídami a skupinami, mezi městským a venkovským obyvatelstvem, mezi centrem a periferií, mezi stoupenci různých životních stylů apod., může být rozrušována výrazným rysem moderní společnosti, jímž je diferenciaci způsobovaná jednak samotnými principy demokracie, jednak tendencí k individualizaci životních stylů, jež se odvíjejí od pluralizace životních hodnot. Výraznou charakteristikou existence moderní společnosti je také fakt, že to jsou společnosti vědění (informační společnosti), v nichž vzdělání a vědění tvoří důležitou osu sociální stratifikace, a tudíž i sociální koheze. Proto se nejen z ekonomického, ale rovněž sociálního a politického hlediska stává stále naléhavější i otázka dostatečné otevřenosti vyšších stupňů vzdělávání a rovných šancí na jeho získání.

Předpokládanými cíly tohoto dílčího programu jsou analýza hodnotových orientací české populace, mechanismy sociální stratifikace a zjišťování legitimacy principů sociální spravedlnosti za využitím těchto poznatků při formulaci některých opatření české sociální politiky. Dále jsou to analýza schopnosti české společnosti přijímat, selektovat a institucionalizovat modernizační impulsy, identifikace hlavních bariér rozvoje lidských zdrojů, rozbor socializačních faktorů a institucí (např. rodina, škola, práce atd.), analýza podmínek demografické reprodukce obyvatelstva a poznání efektů demografického stárnutí obyvatelstva (za účelem formulace programů „sociální politiky pro stárnoucí společnost“). Mezi cíle programu patří také implementace nových vzdělávacích postupů a podpor vzniků nových vzdělávacích institucí, a dále výzkum mechanismů, jimiž občanská společnost reaguje na důsledky modernity a čelí jejím důsledkům.

V rámci dílčího programu mají být řešeny následující témata:

- sociální a kulturní soudržnost v diferencované společnosti,
- otevřená společnost: sociální a kulturní adaptibilita,
- společnost vědění a nové formy vzdělávání,
- sociální, ekonomické a kulturní zdroje nerovnosti v přístupu ke vzdělání, hlavní bariéry rozvoje talentů včetně celoživotního vzdělávání,
- sociálně-ekonomické, sociologické a demografické podmínky zachování a rozvoje venkova,
- podmínky a efekty reprodukce populace a demografického stárnutí v procesu modernizace společnosti.

V. *Právní analýza*

V § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že tento zákon upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody (Sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, dále jen „Evropská dohoda“). Čl. 64 odst. 1 bod (iii) Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6.1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o veřejné podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 , podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropským společenstvím a jejími členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 odst. 1 bod (iii) a odst. 2 Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO (dále jen "Prováděcí pravidla"). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o veřejné podpoře a programů veřejných podpor s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel čl. 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora ES a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle čl. 4 odst. 3 Prováděcích pravidel .

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. V § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozícím narušení soutěže tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie je neslučitelná se závazky České republiky vyplývajícími z Evropské dohody a je zakázána. V § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře je stanoveno, že zákaz veřejné podpory podle odst. 1 platí pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Úřad v řízení o povolení výjimky podle ustanovení § 6 zákona o veřejné podpoře, při posuzování zda se jedná o veřejnou podporu, vychází z definičních znaků zakázané veřejné podpory, stanovených v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře.

Vzhledem k tomu, že

- podpora není poskytována způsobem narušujícím nebo hrozícím narušením soutěže, neboť výsledky výzkumu vzhledem k obecnému zaměření projektů (jedná se o základní a aplikovaný výzkum) podporovaných v rámci programu výzkumu, nebudou využívány pro účely podnikání, ale především pro potřeby veřejné správy,
- příjemci podpory jsou vybíráni v rámci transparentní veřejné soutěže, založené na nediskriminačním základě s předem stanovenými podmínkami, bez jakéhokoliv omezení okruhu účastníků veřejné soutěže,
- výsledky výzkumu budou dostupné v rámci Informačního systému výzkumu,
- podpora nezvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby,

se nejedná o veřejnou podporu splňující znaky uvedené v § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře. Z tohoto důvodu Úřad řízení dle ustanovení § 6 odst. 4 písm. a) zastavuje.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru veřejné podpory v Brně, Joštova 8, 651 56. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Mgr. Kamil Rudolecký
ředitel odboru veřejné podpory

Obdrží:

PhDr. Miroslava Ouředníková
Vrchní ředitelka kanceláře ministra
Ministerstvo práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1
128 00 Praha 2